

IN VERBINDING!

LOOPBAANCOMPETENTIES, VERBONDEN AAN
HBO-VAARDIGHEDEN EN MEER...

In dit document worden de loopbaancompetenties gekoppeld aan de hbo-vaardigheden en vervolgens aan de competentiegebieden en Dublindescriptoren.

Bij iedere loopbaancompetentie worden praktische voorbeelden gegeven via de site van het Expertisepunt LOB - de opdrachtenbank expertisepuntlob.nl/tools/opdrachtenbank en kan je meer inspiratie vinden om hier concreet mee aan de slag te gaan.

Voorliggend document sluit aan bij verschillende initiatieven in het land waar aandacht is voor de overgang van mbo, havo naar hbo. Het kan voorkomen dat er iets andere termen gebruikt worden bij het onderdeel hbo-vaardigheden.

De informatie is gebaseerd op een aantal bronnen, deze zijn hiernaast kort toegelicht en er is een linkje opgenomen.

De beschrijving van de loopbaancompetenties is afkomstig van	Toelichting	Links met informatie
Loopbaancompetenties, Expertisepunt LOB	<i>Er zijn vijf loopbaancompetenties (kwaliteitsreflectie, motievenreflectie, werkexploratie, loopbaanzelfsturing en netwerken) die jongeren in kunnen zetten bij het vormgeven van hun loopbaan. In dit document zijn deze competenties beschreven met indicatoren.</i>	987_digi_wegwijzer_loopbaancompetenties_los.pdf (expertisepuntlob.nl)
De kolom hbo-vaardigheden is samengesteld vanuit de onderstaande bronnen:		
Generieke studievoordigheden set voor doorstroom mbo-hbo	<i>In deze twee documenten zijn tien studievoordigheden uitgewerkt in deelvordigheden en bijbehorend gedrag (leerling/ mbo student niveau).</i>	14058 CNN - brochure.pdf (hanze.nl)
Generieke studievoordigheden set voor doorstroom havo-hbo	<i>De uitwerking in deelvordigheden is een hulpmiddel om meer inzicht te krijgen en is niet bedoeld als afvinklijst. Verder staan er tips voor individuele docenten en voor teams / afdelingen die bedoeld zijn om te inspireren.</i>	Brochure doorstroom havo-hbo niet beveiligd.pdf (hanze.nl)
21 century skills	<i>Het model van Kennisnet bevat 11 vaardigheden opgedeeld in 3 clusters. Het eerste cluster heeft betrekking op meer procesmatige vaardigheden, een tweede cluster bevat vaardigheden die zich meer expliciet richten op het ontwikkelen van innovaties en een derde cluster betreft vaardigheden op het gebied van ICT.</i>	HBO – 21e eeuwse vaardigheden (educatie21.nl)
Havohbo.nl & aansluiting voho010	<i>Op deze sites is informatie te vinden over samenwerking tussen de vo scholen en het hoger onderwijs, met onder andere informatie over studievoordigheden, inrichting rondom het begeleiden, opdrachten etc. Gericht om de aansluiting van havo naar hbo voor de jongeren in de betreffende regio succesvol te laten verlopen.</i>	Samenwerken aan een betere aansluiting tussen havo en hbo (havohbo.nl) Samen werken aan een betere aansluiting Aansluiting vo-hbo Rotterdam (aansluiting-vo-ho010.nl)

Kies Actief	Via Kies Actief is er een handleiding met een aantal aanknopingspunten voor het werken aan de competenties uit de Kies Actief toolkit. Geen voorgeschreven methode, maar kunnen ondersteunend zijn en handig als deze passen in de begeleiding van leerlingen en studenten. Het doel van de Kies Actief toolkit wordt hiermee ondersteund: het nemen van verantwoordelijkheid voor de eigen (studie)loopbaan.	Microsoft Word - KAt Werken aan competenties71210.doc (kiesactief.nl)
De beschrijving van de competentiegebieden is afkomstig van:		
Competentieprofiel voor de overgang van havo naar hbo	Hoe kan een voorschool/ de leerling / de mbo student tools meekrijgen om beter te (laten) starten op het hbo. In het document van Havisten competent wordt het competentieprofiel toegelicht en gepresenteerd, aangevuld met voorstellen die door een school zelf zijn gedaan om het profiel te realiseren, vervolgens een toelichting van de uitgangspunten die zijn gehanteerd om te komen tot een structuur voor het competentieprofiel.	Microsoft Word - competentieprofielCE.doc (havistencentent.nl)
De beschrijving van de dublindescriptoren is afkomstig van:		
Het Nederlands Kwalificatieraamwerk NLQF	Dit is een matrix waarin de bestaande formele kwalificatieniveaus op een eenduidige wijze zijn beschreven in termen van kennis, verschillende vaardigheden, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Deze matrix heeft geleid tot de formering van negen NLQF niveaus en een koppeling van deze niveaus aan het EQF.	303933a (nlqf.nl)

KWALITEITENREFLECTIE

WAT KAN IK?

Expertisepunt

Staat voor het nadenken over wat je (niet) kunt en het bepalen hoe je kwaliteiten kunt inzetten in je (studie) loopbaan. Studenten reflecteren op hun eigen kwaliteiten en vragen anderen (begeleiders, docenten, medestudenten, praktijkbegeleiders en familieleden) feedback te geven.

WELKE HBO VAARDIGHEDEN KUNNEN HIERAAN WORDEN GEKOPPELD?

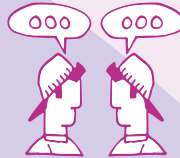
Analyseren

Plannen, organiseren en zelfstandig werken

Reflecteren

Onderzoeken

ICT inzetten

AAN WELK COMPETENTIEGEBIED KAN DEZE WORDEN GEKOPPELD?

Reflectie op gedrag en resultaten, bijhouden en sturen van eigen vorderingen en verdere professionalisering

Vaardigheid, gedrag en toepassing van kennis trainen ten behoeve van routine opbouwen en automatiseren

Beroepshouding ontwikkelen en vorm geven aan maatschappelijke verantwoordelijkheid in de pluriforme samenleving op nationaal en internationaal niveau

WELKE DUBLINDESCRIPTOREN KOMEN HIER NAAR VOREN?

Leervaardigheden

Praktisch

Aan de slag door bijvoorbeeld:

- Als student een aanbevelingsbrief te schrijven over jezelf naar een bedrijf waar je graag zou willen werken of een pitch hierover te maken.
- De student kwaliteiten van elkaar te laten benoemen in projectwerk.
- De student kwaliteiten te laten benoemen die goed passen bij de opleiding.

MOTIEVENREFLECTIE

WAT WIL IK EN WAAROM WIL IK DAT?

Expertisepunt

Staat voor het nadenken over wensen en waarden die van belang zijn voor de eigen studie en loopbaan. De studenten worden zich bewust van wat ze belangrijk vinden in hun leven, opleiding en werk. Zij ontdekken wat ze voldoening geeft en wat zij (nog) nodig hebben om zinvol en prettig te kunnen werken.

WELKE HBO VAARDIGHEDEN KUNNEN HIERAAN WORDEN GEKOPPELD?

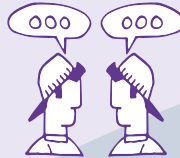
Analyseren

Plannen, organiseren en zelfstandig werken

Reflecteren

Onderzoeken

ICT inzetten

AAN WELK COMPETENTIEGEBIED KAN DEZE WORDEN GEKOPPELD?

Reflectie op gedrag en resultaten, bijhouden en sturen van eigen vorderingen en verdere professionalisering

Vaardigheid, gedrag en toepassing van kennis trainen ten behoeve van routine opbouwen en automatiseren

Beroepshouding ontwikkelen en vorm geven aan maatschappelijke verantwoordelijkheid in de pluriforme samenleving op nationaal en internationaal niveau

WELKE DUBLINDESCRIPTOREN KOMEN HIER NAAR VOREN?

Leervaardigheden

Praktisch

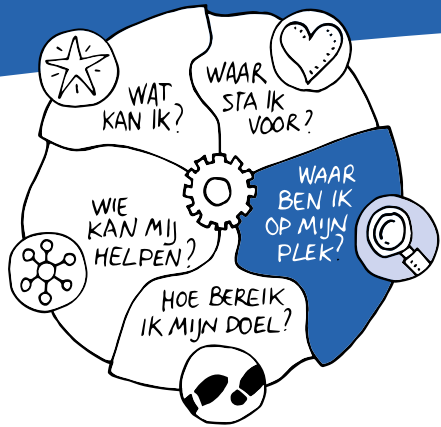
Aan de slag door bijvoorbeeld:

- Studenten te laten reflecteren op stagedagen, afgelopen projecten, gelezen literatuur, gastcolleges, casuïstiek met vragen als wat trekt je hierin, wat motiveert je hierin, wat lijkt je leuk e.d.
- Met studenten te bespreken: waarom past deze opleiding, stage e.d. bij jou?

WERKEXPLORATIE

WAAR VIND IK WERK DAT BIJ ME PAST?

Expertisepunt

Staat voor het onderzoeken van werk en werkzaamheden, bestaande en mogelijke eisen en waarden in een mogelijk toekomstig beroep. De studenten ontwikkelen de competentie om werk(zzaamheden) te vinden waarin hun persoonlijke waarden overeenkomen met de normen en waarden die in dat werk gelden en waarin hun kwaliteiten aansluiten bij de ontwikkelingen die in dat werk voorkomen.

Bij werkexploratie wordt onderscheid gemaakt tussen het verbreden of verdiepen van hun werkbeeld: verbreden door in gesprek te gaan over werk waar ze weinig beeld van hebben, verdiepen door in gesprek te gaan over werk waar ze interesse in hebben, maar nog niet voldoende beeld. Bijvoorbeeld verschillende vormen van een sollicitatiebrief schrijven, informatie verzamelen en een gesprek kunt voeren.

WELKE HBO VAARDIGHEDEN KUNNEN HIERAAN WORDEN GEKOPPELD?

Analyseren

Mondeling en schriftelijk communiceren

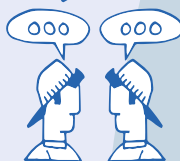
Hiermee worden de volgende vaardigheden bedoeld: teksten lezen en leren, informatie zoeken en verwerken, verslagen maken én presenteren.

Plannen, organiseren en zelfstandig werken

Reflecteren

Onderzoeken

ICT inzetten

Informatie zoeken en verwerken

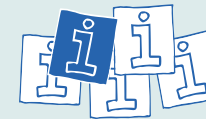

AAN WELK COMPETENTIEGEBIED KAN DEZE WORDEN GEKOPPELD?

Reflectie op gedrag en resultaten, bijhouden en sturen van eigen vorderingen en verdere professionalisering

Informatie zoeken, selecteren en voorbereiden voor gebruik

Vaardigheid, gedrag en toepassing van kennis trainen ten behoeve van routine opbouwen en automatiseren

Beroepshouding ontwikkelen en vorm geven aan maatschappelijke verantwoordelijkheid in de pluriforme samenleving op nationaal en internationaal niveau

WELKE DUBLINDESCRIPTOREN KOMEN HIER NAAR VOREN?

Kennis en inzicht

Toepassen van kennis en inzicht

Oordeelsvorming

Communicatie

Leervaardigheden

Praktisch

Aan de slag door bijvoorbeeld:

- Studenten met behulp van de ervaring vanuit een hobby, sport, bijbaantje of andere vrije tijd besteding te laten beschrijven welke werkervaring ze hebben opgedaan en hierop reflecteren, deze opbrengst wordt vervolgens in kleine groepen besproken.

LOOPBAANSTURING

HOE BEREIK IK DAT?

Expertisepunt

Staat voor het plannen, beïnvloeden en bespreken van leren en werken gericht op studie en loopbaanontwikkeling. Studenten ontwikkelen de competentie om zelf verantwoordelijkheid te nemen en om een plek op de arbeidsmarkt te verwerven, te behouden of te wijzigen.

Bijvoorbeeld een bepaalde opleiding volgen om een passend beroep uit te oefenen. Of door met anderen te gaan praten over talenten, werk, stagemogelijkheden en hiervoor support zoeken / organiseren.

WELKE HBO VAARDIGHEDEN KUNNEN HIERAAN WORDEN GEKOPPELD?

Mondeling en schriftelijk communiceren

Hiermee worden de volgende vaardigheden bedoeld: teksten lezen en leren, informatie zoeken en verwerken, verslagen maken én presenteren.

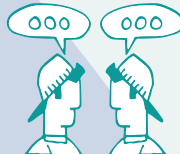
Samenwerken

Plannen, organiseren en zelfstandig werken

Reflecteren

Onderzoeken

ICT inzetten

Informatie zoeken en verwerken

AAN WELK COMPETENTIEGEBIED KAN DEZE WORDEN GEKOPPELD?

Probleemoplossend samenwerken in een groep van wisselende aantallen

Reflectie op gedrag en resultaten, bijhouden en sturen van eigen vorderingen en verdere professionalisering

Informatie zoeken, selecteren en voorbereiden voor gebruik

Vaardigheid, gedrag en toepassing van kennis trainen ten behoeve van routine opbouwen en automatiseren

Beroepshouding ontwikkelen en vorm geven aan maatschappelijke verantwoordelijkheid in de pluriforme samenleving op nationaal en internationaal niveau

WELKE DUBLINDESCRIPTOREN KOMEN HIER NAAR VOREN?

Kennis en inzicht

Toepassen van kennis en inzicht

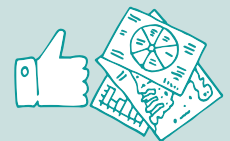
Oordeelsvorming

Communicatie

Leervaardigheden

Praktisch

Aan de slag door bijvoorbeeld:

- Studenten laten bedenken / beschrijven wat ze willen bereiken en hoe dat er in de huidige (studie)loopbaan de komende tijd uit gaat zien. Vervolgens gaan studenten bedenken en bespreken wat er nodig is om deze route te kunnen volgen.
- Met elkaar loopbaangesprekken voeren over goede en mindere goede loopbaanervaringen en beslissingen.

NETWERKEN

WIE KAN ME DAARBIJ HELPEN?

Expertisepunt

Staat voor een eigen netwerk, gericht op de studie en loopbaanontwikkeling, en het opbouwen en onderhouden van een netwerk, zodat de studie en de loopbaanontwikkeling optimaal kan verlopen. De studenten ontwikkelen de loopbaancompetentie om hun contacten zodanig in te zetten dat zij een plaats op de arbeidsmarkt kunnen verwerven, behouden of wijzigen. De meeste kans om een nieuwe baan te vinden is er wanneer contacten uit het netwerk hierbij helpen.

WELKE HBO VAARDIGHEDEN KUNNEN HIERAAN WORDEN GEKOPPELD?

Analyseren

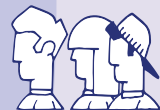

Mondeling en schriftelijk communiceren

Hiermee worden de volgende vaardigheden bedoeld: teksten lezen en leren, informatie zoeken en verwerken, verslagen maken én presenteren.

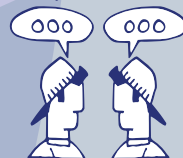
Samenwerken

Plannen, organiseren en zelfstandig werken

Reflecteren

Onderzoeken

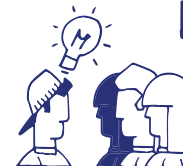

ICT inzetten

AAN WELK COMPETENTIEGEBIED KAN DEZE WORDEN GEKOPPELD?

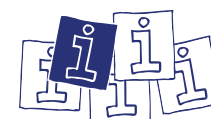
Probleemoplossend samenwerken in een groep van wisselende aantallen

Reflectie op gedrag en resultaten, bijhouden en sturen van eigen vorderingen en verdere professionalisering

Informatie zoeken, selecteren en voorbereiden voor gebruik

Vaardigheid, gedrag en toepassing van kennis trainen ten behoeve van routine opbouwen en automatiseren

Beroepshouding ontwikkelen en vorm geven aan maatschappelijke verantwoordelijkheid in de pluriforme samenleving op nationaal en internationaal niveau

WELKE DUBLINDESCRIPTOREN KOMEN HIER NAAR VOREN?

Kennis en inzicht

Toepassen van kennis en inzicht

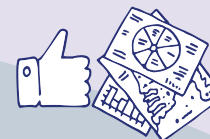
Oordeelsvorming

Communicatie

Leervaardigheden

Praktisch

Aan de slag door bijvoorbeeld:

- Een student een eigen netwerk in kaart te laten brengen.
- Een student een interview te laten afnemen bij iemand uit het netwerk van zichzelf of van een studiegenoot. Dit interview neemt de student af bij iemand waarvan het beroep interessant lijkt.
- Studenten een LinkedIn profiel laten aanmaken en deze zo ver mogelijk vullen met informatie. Vervolgens gaan studenten hier connecties bij zoeken.